

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 246/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. V., B., zastúpenej advokátom JUDr. D. Š., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv na súdnu ochranu a na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv na spravodlivý proces a na prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Námestovo z 1. augusta 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T/4/2011 a postupmi a uzneseniami Krajského súdu v Žiline zo 14. septembra 2011 v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Tos/81/2011 a sp. zn. 2 Nto/13/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. V. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. októbra 2011 doručená sťažnosť M. V., B. (ďalej len „sťažovateľka“), doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 2. novembra 2011, ktorou namieta porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu a na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv na spravodlivý

proces a na prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) z 1. augusta 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T/4/2011 a postupmi a uzneseniami Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) zo 14. septembra 2011 v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Tos/81/2011 a sp. zn. 2 Nto/13/2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľke je okresným súdom vykonávané trestné konanie pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Sťažovateľka proti zákonnej sudkyňi, ktorej bola vec pridelená, podala 27. júla 2011 námietku zaujatosti odôvodnenú „neodbornosťou zákonnej sudkyne“; „pochybnosťou o nezaujatosti zákonnej sudkyne z dôvodu prepojenia na policajnú a prokurátorskú lobu“; „pochybnosťami o nestrannosti zákonnej sudkyne“ a „procesným postupom súdu v súvislosti s predchádzajúcimi dôvodmi“. Spolu s námietkou zaujatosti adresovala sťažovateľka okresnému súdu aj žiadosť o odňatie a prikázanie veci inému súdu.

Zákonná sudkyňa rozhodla o podanej námietke uznesením sp. zn. 6 T/4/2011 z 1. augusta 2011 tak, že nie je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania vedeného proti osobe sťažovateľky. Sťažovateľka napadla toto uznesenie sťažnosťou, v ktorej poukázala na „prepojenie konajúcej sudkyne na prokuratúru podávajúcu obžalobu“.

Krajský súd uznesením sp. zn. 2 Tos/81/2011 zo 14. septembra 2011 sťažnosť sťažovateľky zamietol a súčasne uznesením sp. zn. 2 Nto/13/2011 zo 14. septembra 2011 rozhodol o neodňatí veci okresnému súdu.

Sťažovateľka argumentuje, že „Konajúce súdy sa dostatočne nevysporiadali s pomerom zákonného sudcu k osobe prokurátora, či Okresnej prokuratúry v Námestove ako takej. Obžaloba na sťažovateľku bola podaná prokurátorkou Okresnej prokuratúry v Námestove, pričom Okresná prokuratúra v Námestove dozorovala aj celé prípravné konanie. Sudkyňa Okresného súdu Námestovo, Mgr. D. P. bola pred výkonom funkcie sudcu práve prokurátorkou na Okresnej prokuratúre v Námestove. Sudkyňou je od 24.09.2008 kedy ju Prezident SR vymenoval do funkcie sudcu bez časového obmedzenia. Práve

z uvedeného dôvodu je možné predpokladať úzku spojitosť s predstaviteľmi Okresnej prokuratúry v Námestove.

Pre uplatniteľnosť inštitútu námietky zaujatosti je treba, aby boli splnené dva predpoklady. Prvým je existencia a poznanie určitej objektívnej skutočnosti, teda vzťah objektívnej reality, ktorého existenciu možno preukázať dokazovaním - vykonaním a zhodnotením dôkazov. Takýmto vzťahom môže byť predovšetkým kolegiálny - pracovný vzťah, aj v minulosti. Druhým je existencia určitej subjektívnej skutočnosti, teda vzťah, ktorý naopak dokazovaním preukázať nemožno (napr. skutočnosť, že kolegiálny vzťah dvoch osôb môže ovplyvniť rozhodovanie jednej z nich), ktorý však môže byť predmetom skúsenostného posúdenia. Posúdenie kvality druhého predpokladu teda nemôže byť výsledkom skúmania kauzálnych vzťahov, ktoré sú predmetom bežného dokazovania, ale výsledkom posúdenia iných objektívne poznateľných javov. Dôsledkom toho je subjektívne posudzovanie určitého vzťahu (vzťahov) objektívnej reality, ktoré možno rozumne pripustiť. Ak existuje čo len najmenšia pochybnosť o možnej zaujatosti, tak je nevyhnutné takéhoto sudcu vylúčiť z prejednávania veci.“

Sťažovateľka je toho názoru, že v predmetných uzneseniach neboli dostatočne podrobne špecifikované dôvody nevyhlúčenia zákonnej sudkyne a ani dôvody nevyhlúčenia ostatných sudcov okresného súdu. Podľa vyjadrenia sťažovateľky sa konajúce súdy pri posudzovaní uplatnenej námietky zaujatosti „dostatočne neriadili posúdením objektívnej a subjektívnej stránky zaujatosti“.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti v závere sťažnosti sťažovateľka navrhuje ústavnému súdu, aby vo veci rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jej základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a práv zaručených čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a uznesením okresného súdu z 1. augusta 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T/4/2011 a postupmi a uzneseniami krajského súdu zo 14. septembra 2011 v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Tos/81/2011 a sp. zn. 2 Nto/13/2011, označené uznesenia zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal jej tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

Súčasne sťažovateľka žiadala ústavný súd, aby rozhodol o vydaní dočasného opatrenia, „ktorým by sa prikázalo nepojednávať a nerozhodovať Okresnému súdu v Námestove v konaní vedenom pod sp.zn. 6T/4/2011, a to do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv „na spravodlivé súdne konanie“ a na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie a na prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom zaručených čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V úvode poukazuje ústavný súd na čiastočný nedostatok sťažnosti, ktorý preklenul bez toho, aby sťažovateľku vyzýval na opravu podania. Sťažovateľka formulovala v sťažnosti, ako aj v jej petite v kontexte argumentácie o arbitrárnosti uznesení okresného súdu a krajského súdu námietku porušenia „*práva na spravodlivý proces*“ zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy. Takto prezentovanému obsahovému vymedzeniu dotknutého čl. 46 ods. 1 ústavy však zodpovedá slovné označenie – základné právo na súdnu ochranu, z tohto dôvodu ústavný súd už v záhlaví svojho rozhodnutia vymedzil predmetnú námietku sťažovateľky správnym slovným pomenovaním príslušného základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd sa v prvom rade vysporiadal s námietkou porušenia citovaných základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom postupom a uznesením okresného súdu z 1. augusta 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T/4/2011.

Ustanovenie čl. 127 ods. 1 ústavy limituje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k ostatným orgánom verejnej moci princípom subsidiarity. Podľa neho rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je daná v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov rozhodovať v konkrétnej veci a poskytnúť tak ochranu označeným základným právam alebo slobodám sťažovateľa, porušenie ktorých namieta (III. ÚS 181/04).

Sťažovateľka sa ochrany svojich práv vo vzťahu k označenému postupu a uzneseniu okresného súdu mohla podľa zákona účinne domáhať (a aj sa domáhala) využitím opravného prostriedku (sťažnosti) podľa § 185 a nasledujúcich zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). V tomto

kontexte bol krajský súd ako druhostupňový súd povinný poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľky, porušenie ktorých namieta v sťažnosti podanej ústavnému súdu. Právomoc ústavného súdu je preto (s ohľadom na znenie čl. 127 ods. 1 ústavy) bezprostredne vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu a k procesnému postupu okresného súdu predchádzajúcemu tomuto uzneseniu vylúčená.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základných práv sťažovateľky podľa ústavy a práv podľa dohovoru postupom okresného súdu, ako aj jeho uznesením z 1. augusta 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T/4/2011 odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V právomoci ústavného súdu zostalo následne posúdenie otázky, či účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s rozhodnutím o sťažnosti sťažovateľky proti predmetnému uzneseniu okresného súdu a o jej návrhu na delegáciu veci inému všeobecnému súdu sú zlučiteľné s limitmi vyplývajúcimi zo sťažovateľkou označených článkov ústavy a dohovoru.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil tieto okolnosti, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzal:

Proti sťažovateľke je okresným súdom vykonávané trestné konanie pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Sťažovateľka vznesla proti zákonnej sudkyňi okresného súdu námietku zaujatosti, ktorú v podstate odôvodnila „*neodbornosťou zákonnej sudkyne a jej prepojenosťou na policajnú a prokurátorskú lobu*“. Zároveň sťažovateľka požiadala o delegáciu trestnej veci inému všeobecnému súdu.

Zákonná sudkyňa o podanej námietke zaujatosti uznesením sp. zn. 6 T/4/2011 z 1. augusta 2011 rozhodla tak, že nie je z vykonávania úkonov trestného konania vylúčená. V uznesení zákonná sudkyňa uviedla, že tvrdenia sťažovateľky o jej „*prepojenosti*“ na orgány činné v trestnom konaní nie sú pravdivé, pretože nemá žiaden zákonom kvalifikovaný pomer ani k prejednávanej veci a ani k osobám vymedzeným v ustanovení § 31 ods. 1 Trestného poriadku, pričom jej vzťah k prokurátorovi zastupujúcemu stranu obžaloby je výlučne na pracovnej úrovni. Zákonná sudkyňa takisto poukázala na to, že

s osobami sťažovateľky, poškodeného a jeho splnomocnenca prišla prvýkrát do kontaktu až na hlavnom pojednávaní v dotknutej trestnej veci. V závere zákonná sudkyňa uviedla, že vo zvyšnej časti vznesená námietka zaujatosti smeruje len proti samotnému procesnému postupu zákonného sudcu v danom trestnom konaní, preto sa o nej podľa ustanovenia § 31 ods. 6 Trestného poriadku nekonalo.

O sťažnosti podanej proti predmetnému uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 2 Tos/81/2011 zo 14. septembra 2011, ktorým sťažnosť zamietol v zmysle ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú. O návrhu sťažovateľky na odňatie a prikázanie veci inému súdu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 2 Nto/13/2011 zo 14. septembra 2011 tak, že podľa ustanovenia § 23 Trestného poriadku vec sťažovateľky okresnému súdu neodňal.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať skutkové a právne závery všeobecných súdov, ku ktorým dospeli pri interpretácii a aplikácii zákonov a ktoré sa stali základom na ich rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (podobne aj II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 231/04).

Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj I. ÚS 13/00, I. ÚS 20/03, IV. ÚS 43/04).

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 32 ods. 2 Trestného poriadku ak z dôvodov uvedených v § 31 oznámi svoju zaujatosť zapisovateľ alebo vznesie námietku jeho zaujatosti strana, o vylúčení rozhodne orgán, ktorý ho na spísanie zápisnice o úkone pribral, v konaní pred súdom predseda senátu.

Podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku o vylúčení z dôvodov uvedených v § 31 na základe námietky vznesenej niektorou zo strán v iných prípadoch ako podľa odseku 2 rozhoduje orgán, ktorého sa tieto dôvody týkajú.

Podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sp. zn. 2 Tos/81/2011 zo 14. septembra 2011 poukázal na znenie ustanovenia § 31 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré taxatívne vymedzuje dôvody opodstatňujúce pochybnosti o nezaujatosti súdu a ostatných subjektov činných v trestnom konaní, existencia ktorých smeruje k vylúčeniu označených subjektov z vykonávania úkonov trestného konania. V nadväznosti na to krajský súd zdôraznil, že aplikácia citovaného ustanovenia Trestného poriadku prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia pomeru vzbudzujúceho pochybnosť o nezaujatosti úradnej osoby pre jej pomer k veci, osobám, ktorých sa úkon dotýka, prípadne k ich zástupcom, splnomocnencom a obhajcom jednoznačne preukázaná, a že pre takýto záver nepostačuje len subjektívny pocit sťažovateľky o „*možnom prepojení zákonnej sudkyne na policajnú a prokurátorskú lobby*“.

Krajský súd ďalej dôvodil, že pomerom orgánu trestného konania k osobám uvedeným v ustanovení § 31 ods. 1 Trestného poriadku sa rozumie vzťah tohto orgánu k niektorej z uvedených osôb, ktorý môže vyvolať v očiach verejnosti pochybnosti o jeho nezaujatosti práve pre tento vzťah, ktorý prípadne existuje aj mimo rámec konania. Takýto vzťah podľa vyjadrenia krajského súdu môže vyplývať najmä z príbuzenského a rodinného pomeru úradnej osoby k niektorej z osôb uvedených v citovanom ustanovení zákona, takisto z úzkeho priateľstva, ako aj z negatívneho vzťahu.

Krajský súd konštatoval, že u zákonnej sudkyne, proti ktorej námietka zaujatosti smeruje, nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o jej zaujatosti proti osobe sťažovateľky. Vo vzťahu ku konkrétnemu argumentu sťažovateľky o bývalom pôsobení zákonnej sudkyne na okresnej prokuratúre zastupujúcej v trestnej veci sťažovateľky stranu obžaloby uviedol, že ho považuje za neopodstatnený. Krajský súd vysvetlil, že tento argument sám osebe nie je dôvodom na vylúčenie zákonnej sudkyne z prerokovania veci, pretože jej vzťah k príslušnému prokurátorovi je na rýdzo pracovnej úrovni a s prihliadnutím na profesionalitu nestranného a zákonného rozhodovania nie je spôsobilý sám osebe založiť pochybnosť o objektivite zákonnej sudkyne. Podľa vyjadrenia krajského súdu pokiaľ nie sú zistené konkrétne okolnosti svedčiace o užšom priateľstve, o inej kvalite vzťahu než je bežný úradný, resp. pracovný vzťah, nemôže byť dostatočným dôvodom na vylúčenie zákonného sudcu len samotná skutočnosť, že v minulosti bol profesne činný u zástupcu obžaloby. Nad rámec uvedeného krajský súd poukázal na odbornú kvalifikovanosť zákonnej sudkyne a správnosť jej postupu, keď nekonala o námietke smerujúcej len voči samotnému procesnému postupu.

Na základe uvedených záverov krajský súd konštatoval, že postup zákonnej sudkyne pri rozhodovaní o námietke zaujatosti bol súladný so zákonom a vecne správny.

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že základné právo na prerokovanie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v trestnom konaní garantované prostredníctvom inštitútu vylúčenia sudcu z ďalšieho prejednávania veci pre jeho zaujatosť v zmysle § 31 a § 32 Trestného poriadku. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom nie je však povinnosť sudcu vyhovieť návrhu oprávnených osôb a vylúčiť sa z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (obdobne napr. I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

Krajský súd vo svojom rozhodnutí podrobne vyložil dotknutú právnu úpravu, teda príslušné ustanovenia § 31 a § 32 Trestného poriadku. Náležite vysvetlil otázku kvality opodstatnených dôvodov zakladajúcich pochybnosť o nezaujatosti úradnej osoby

smerujúcich k jej vylúčeniu z úkonov trestného konania. V nadväznosti na to sa krajský súd vyjadril ku konkrétnej námietke sťažovateľky a posúdil ju v kontexte predostretej interpretácie ako neopodstatnenú.

Na základe všetkých čiastkových argumentov krajský súd zhrnul, že nebol zistený žiadny pomer zákonnej sudkyne k veci, žiadne jej rodinné či iné blízke vzťahy k zákonom vymedzeným subjektom alebo nepriateľské vzťahy k sťažovateľke.

Krajský súd na základe podrobného a logického odôvodnenia vyvodil teda skutkový záver (ktorého vyvodenie bolo v jeho výlučnej právomoci) o nedostatku relevantných skutkových okolností spochybňujúcich nestrannosť dotknutej zákonnej sudkyne a na to nadväzujúci právny záver o správnosti napadnutého uznesenia okresného súdu.

Vychádzajúc zo zistených okolností a opierajúc sa o citované ustanovenia relevantnej právnej úpravy ústavný súd konštatuje, že v odôvodnení namietaného uznesenia sa krajský súd vysporiadal s námietkami sťažovateľky v dostatočnej miere, v súlade s podstatou a účelom príslušnej právnej úpravy (§ 31 a § 32 Trestného poriadku) takým spôsobom, že vyvodené právne závery korešpondujú so skutkovými zisteniami, a preto ich nemožno kvalifikovať ako arbitrárne a porušujúce základné práva sťažovateľky garantované ústavou a práva zaručené dohovorom.

Ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo treba preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Vychádzajúc z uvedených skutočností posúdil ústavný súd sťažnosť v časti týkajúcej sa námietky porušenia označených základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu sp. zn. 2 Tos/81/2011 zo 14. septembra 2011 ako zjavne neopodstatnenú a odmietol ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

V odôvodnení uznesenia sp. zn. 2 Nto/13/2011 zo 14. septembra 2011, ktorým sa rozhodovalo o návrhu sťažovateľky na odňatie veci okresnému súdu a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa, krajský súd uviedol, že pre odňatie a prikázanie veci podľa ustanovenia § 23 ods. 1 Trestného poriadku musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takéhoto postupu. Krajský súd poukázal na ustálenú judikatúru, ktorá považuje za takéto relevantné dôvody len tie, ktoré v konkrétnom prípade vytvárajú lepšie možnosti na uplatnenie základných zásad trestného konania, a to napríklad zásady náležitého zistenia skutkového stavu, zásady ústnosti a bezprostrednosti a zásady spravodlivého prerokovania veci v primeranej lehote. Krajský súd dodal, že medzi takéto relevantné dôvody patrí aj prípad vylúčenia všetkých sudcov príslušného všeobecného súdu z vykonávania úkonov v konkrétnej trestnej veci. K osobe zákonnej sudkyne prerokujúcej vec sťažovateľky poukázal krajský súd na obe rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu, ktoré podrobne odôvodnili jej nevyúčenie z vykonávania úkonov trestného konania. Vo vzťahu k ostatným sudcom okresného súdu odkázal krajský súd na ich stanoviská, v ktorých všetci zhodne prezentovali, že k prerokúvanej veci a ani k osobám, ktorých sa týkajú úkony trestného konania, nemajú žiaden pomer a necítia sa byť zaujatí.

Krajský súd vychádzajúc z uvedených záverov skonštatoval, že zákonom a ustálenou praxou požadované dôvody na delegáciu trestnej veci sťažovateľky neboli zistené a sťažovateľka ich vo svojom návrhu ani neuviedla, preto predmetnú vec okresnému súdu neodňal.

Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Krajský súd vo svojom rozhodnutí poskytol náležitú interpretáciu citovaného ustanovenia Trestného poriadku upravujúceho inštitút tzv. delegácie veci, teda podrobne vysvetlil dôvody opodstatňujúce a umožňujúce aplikáciu dotknutého ustanovenia. V nadväznosti na to konštatoval, že v prípade sťažovateľky žiaden z dôvodov na odňatie veci okresnému súdu a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa nezistil, a to ani dôvod vylúčenia všetkých sudcov okresného súdu, smerovanie ku ktorému signalizovala

argumentácia sťažovateľky týkajúca sa výlučne uplatnenej námietky zaujatosti proti osobe zákonnej sudkyne.

Ústavný súd teda dospel k záveru, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu sp. zn. 2 Nto/13/2011 zo 14. septembra 2011 opierajúce sa o vyčerpávajúcu interpretáciu relevantnej právnej úpravy poskytuje dostatočné zdôvodnenie právneho záveru krajského súdu o nedostatku dôvodov na realizáciu delegácie v prípade trestnej veci sťažovateľky a ako také ho považuje za zodpovedajúce požiadavkám vyplývajúcim z obsahu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti týkajúcej sa námietky porušenia označených článkov ústavy a dohovoru postupom a uznesením krajského súdu zo 14. septembra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Nto/13/2011 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené závery rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, teda o odmietnutí sťažnosti a ďalšími súvisiacimi návrhmi prezentovanými v sťažnosti sa z tohto dôvodu ďalej nezaoberal.

V závere ústavný súd dodáva, že podanie sťažovateľky (spísané bez participácie jej právneho zástupcu) doručené ústavnému súdu 2. novembra 2011 obsahovalo skutočnosti súvisiace s meritom trestného stíhania vykonávaného pred okresným súdom, nijako sa však netýkalo kontextu sťažnosti, ktorá bola predmetom konania pred ústavným súdom, preto sa ním ústavný súd pri predbežnom prerokovaní veci ani nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2012